

ращ „Девоатин 520”, открива и атакува сам противниково бомбардировъчно съединение от около 50-60 четиримоторни бомбардировача и успява да свали един от тях, който пада при гарата на гр. Битоля.

10 януари 1944 г. Време ясно, висока и тънка облачност. В дневната бомбардировка с цел София през този ден участват една американска авиодивизия от два бомбардировъчни полка от по 110 бомбардировача „Либърейтър” и „Флаинг Фортрес” и един изстребителен полк от 110 самолета „Лайтинг”.¹⁴¹ Първи донесения за противника се получават в 9,34 ч. Около 11,20-11,30 ч самолетите са над Шкодра¹⁴² и летят по направление Шкодра – северно от Качапик и Жегра – Бояново – Враня – Сурдолица – Сливница – Божурище – София. Височината на полета е около 7000 м. В 12,30 ч 80 бомбардировача и 100 изстребителя летят над Трън. Тук те са пресрещнати от 3/6 ескадрила, излетяла от Божурище. Във въздуха е и 2/6 ескадрила от летище Враждебна. По-късно излитат и 30 германски изстребителя, които имат допълнително въоръжение под крилете – по две ракети и едно оръдие под тялото. С цел да се разстрои бойният ред на бомбардировачите, при което те да станат уязвими, всички изстребители атакуват само тях. Атаката започва с пикиране повече от 1500 м. След нея се завързва въздушен бой с американските изстребители. Боят продължава 20 минути. Подофицер Цвятко Загорски подпалва една «летяща крепост». Капитан Топлодолски сваля един изстребител, който пада в околностите на с. Хераково. Поручик Стоянов сваля изстребителя, плененият пилот на който се оказва подполковник. Общо противникът губи 6 „крепости” и 5 изстребителя. От българските пилоти подофицерът Атанас Кръстев от 2/6 орляк е принуден да скочи с парашут над района на Ихтиман, но е застрелян във въздуха от американски изстребител. Подпоручик Никола Начев каца с повреден мотор край Перник. От германската летателна част загиват 5 пилоти, в това число и командирът на орляка. Други кацат с повредени самолети в Софийското и Ботевградското поле и на легището в Карлово.¹⁴³ Няколко германски пилоти скачат с парашути при селата Кондофрей и Железница.

По спомени на о.з. подполковник Петър Киров Петров, участник във всички въздушни боеве при отбраната на София на 10 януари 2/6 орляк излита в пълен боен състав от тридесет и два „Девоатина“. Откриват „крпостите“ когато са на височина около 7000 м и провеждат челна атака. В резултат първата група бомбардировачи се отклонява от курса към София и хвърля бомбите си безразборно в полето, но следващите бомбардировачи продължават полета си към целта. След атаката орлякът се разкъсва на четворки и отделни самолети и така продължава боя. Подпоручик Никола Начев влиза в бой с шест изстребителя на противника и след неравна борба с пробойни и повреден мотор каца благополучно в нивите край Перник.

Въпреки героизма на летците и огъня на ПВ артилерия, която успява да изстреля 1958 снаряда, противникът прелита на 5 вълни над София от северозапад към югоизток. Всяка вълна е в състав от 27-30 самолета, летящи в клиновиден строй с 4-6 и 7-9 самолета в крило. Височината на полета е между 6600 и 7000 м. Бомбардирането започва югозападно от шосето за Обеля и през площад „Баба Неделя“ (сега там е построен Националният дворец на културата) достига до с. Дървеница. Бомбите се пускат при пикиране под ъгъл от 52 градуса, което увеличава поражението върху скривалищата.

Около 12,00 ч същия ден група от 40 самолета прелита над Скопие и пуска 180 бомби, от които 12 не експлодират. Бомбардирани са жи депо, гарите Зелениково, Драчево, Генерал Жостов и разменна гара А. В Скопие са убити 12 души. Ранени са 16. разрушени са 40 къщи.¹⁴⁴ Същата вечер в 21,02 ч над Шкодра е засечена бомбардировъчна формация от около 80 самолета. В 22,00 ч са над София. ПВХЗ не успява да подаде сигнал тревога, защото през деня е повредена електрическата мрежа и сирените не могат да бъдат задействани. Резервен сигнал също не е оповестен. Тежката зенитна артилерия изстрелва 1080 снаряда, а леката – 230. бомбардировачите нападат на две групи, като с ракети осветяват центъра, с. Слатина и Симеоновските редути. Самолетите летят на височина от 3500 на 7000 метра.

В резултат на дневната и нощната бомбардировка над

София загиват 750 души и са ранени 710, от които 222 тежко. Разрушени са 93 държавни и 3211 частни сгради. Полуразрушени – 427. една малка статистика показва разрушителната сила на бомбите. При 26 попадения бомбите пробиват по 1 бетонна плоча, при 25 – 2 бетонни плочи, при 30 – 3, при 8 – 4. при 22 случая бомбата успява да пробие 5 бетонни плочи, а при 4 случая – 6 бетонни плочи. Освен разрушителната сила на бомбите тази статистика показва и некачествено строителство, защото в някои от случаите мощността на бомбите не отговаря на броя на пробитите бетонни плочи. От около 610 пуснати бомби в целта попадат отвесно 80%, а косо – 20%. От общо пуснатите 1784 бомби 54 не се взривяват.¹⁴⁵

При дневната бомбардировка една бомба пада пред западния вход на черквата „Св. София“ в непосредствена близост с Регентството. То се помещава в сегашната сграда на столичното кметство. Експлозията впечатлява силно Богдан Филев, който по същото време се намира в сградата. Парче бомба разпаря тапицерията на креслото на Филев и той не забравя да отбележи в своя дневник това съвсем несимволично попадение.¹⁴⁶ Вечерта му носи нови вълнения. Докладват му за бомбени попадения в района на 1-ви пехотен софийски полк, които отнемат живота на няколко офицери и войници.¹⁴⁷ В зоологическата градина пада, но не експлодира бомба от 2 тона с дължина 2,20 м и диаметър 80 см. Обезвредена, тя дълго стои на мястото, където се е забила, близо до входа на градината, като зловещ стоманен паметник на въздушната смърт, така както дълго стърчи пред Народната банка дълго парче трамвайна релса забито с единия си край дълбоко в земята. В двора на двореца падат 3 бомби. Четири часа след бомбардировките още никой не е започнал спасителни работи.¹⁴⁸ Два дни по-късно все още под развалините се намират 105 души, за които не се знае дали са живи.¹⁴⁹ В болницата условията за даване на спешна помощ са влошени.

При анализа на обстановката около бомбардировката в ЩВ се установява, че бранниците след неколкодневно дежурство са напуснали местата си, без да се обадят на когото и да било.¹⁵⁰ „Организация „Бранник““ никъде не се вижда. Гражданството с